FORTE

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

Hur kan Forte bidra till att inflytande och rättigheter stärks med utgångspunkt i agenda 2030?

Verdandi Brukarkraft 24 november 2022

Presentationens innehåll

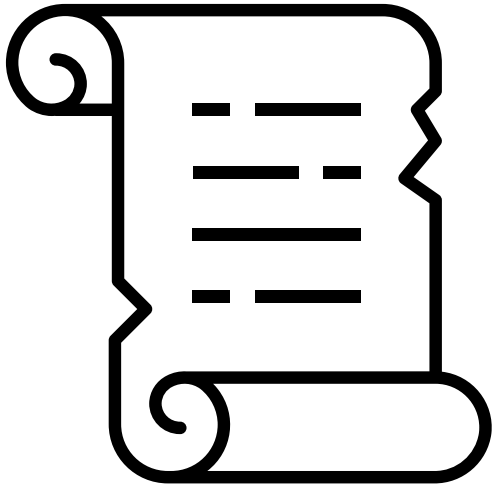

- Fortes uppdrag och arbete med fokus på Agenda 2030
- Fortes arbete med fokus på brukarinflytande och delaktighet
- Fortes bidrag till att inflytande och rättigheter stärks med utgångspunkt i agenda 2030?
  - Agenda 2030 som en hävstång?

FORTE:

Vad är Forte?

- En av fyra statliga forskningsråd
- Finansierar forskning inom hälsa, arbetsliv och välfärd
- Myndighet under socialdepartementet
- Utgår från visionen om ett samhälle med god hälsa, hållbart arbetsliv och hög välfärd
- Styrs av en styrelse med fullt ansvar

Tre huvudområden

Hälsa

- Forskning för befolkningen och individen
- Förekomst av sjukdomar samt riskfaktorer
- Förebyggande insatser
- Rehabilitering och omvårdnad
- Hälso- och sjukvårdens processer och system

Arbetsliv

- Arbetsmarknad
- Organisering och styrning
- Fysisk och psykisk arbetsmiljö
- Samhällsförändringar som immigration, urbanisering och teknikutveckling

Välfärd

- Socialpolitik och socialförsäkring
- Lagstiftning och institutioner
- Social omsorg och socialt arbete
- Etniska relationer
- Barn och ungdomars livssituation

FORTE:

Forte och Agenda 2030

Fortes roll och uppdrag utgör utgångspunkten för hur Forte kan bidra

- Finansiera grund-, behovsstyrd och tvärvetenskaplig forskning
- Analys och utvärdering av forskning och kunskapsbehov
- Kommunikation, dialog och samverkan inom Fortes ansvarsområden
- Bidra till att forskning sprids och kommer till nytta
- Främja internationellt forskningssamarbete

FORTE:

Forte och Agenda 2030

Forte ska redovisa hur vi bidrar till genomförandet av Agenda 2030

- Integrera och använda agendan i ordinarie processer
- Framför allt de mål som rör de sociala och ekonomiska dimensionerna
- Finansiera och stimulera forskning som är relevant i förhållande till agendan och nationella mål och strategier
- Planera, genomföra och följa upp insatser med agenda 2030 i åtanke
- Ett arbete under utveckling!

FORTE:

Forte och Agenda 2030

Nationella program och riktade satsningar

- Nationella forskningsprogrammen:
  - Tillämpad välfärdsforskning
  - Arbetsliv
  - Psykisk hälsa
- Andra riktade satsningar:
  - ANDTS
  - Prevention och folkhälsa

FORTE:

Fortes arbete med fokus på brukarinflytande – några exempel

- Finansierar praktik- och klientnära forskning, särskilt i olika riktade satsningar
- Främjar samverkan i forskning genom kravställning och bedömning
- Prioriterat forskningsområde i det nationella forskningsprogrammet Tillämpad välfärdsforskning
- Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet
- Andra aktiviteter: seminarier, publikationer och dialog

FORTE:

Fortes arbete med fokus på brukarinflytande – några exempel

- **Finansierar praktik- och klientnära forskning, särskilt i olika riktade satsningar**
- Främjar samverkan i forskning genom kravställning och bedömning
- Prioriterat forskningsområde i det nationella forskningsprogrammet Tillämpad välfärdsforskning
- Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet
- Andra aktiviteter: seminarier, publikationer och dialog

FORTE:

Exempel: Klient- och praktiknära forskning i socialtjänsten

Forskning om socialtjänstens funktionssätt, resultat och effekter som ger underlag för utveckling av socialtjänsten

Frågeställningar som är relevanta för socialtjänsten och dess klienter

Forskningen bedrivs i nära kontakt med verksamheten inom socialtjänsten

FORTE:

Fortes arbete med fokus på brukarinflytande – några exempel

- Finansierar praktik- och klientnära forskning, särskilt i olika riktade satsningar
- **Främjar samverkan i forskning genom kravställning och bedömning**
- Prioriterat forskningsområde i det nationella forskningsprogrammet Tillämpad välfärdsforskning
- Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet
- Andra aktiviteter: seminarier, publikationer och dialog

FORTE:

Exempel: Främjar samverkan i forskning

”Forskningen som finansieras av programmet ska planeras och genomföras i samverkan/samskapande med relevanta målgrupper, exempelvis berörda professioner, brukar- och intresseorganisationer och/eller brukare och klienter”

För att uppfylla kraven för praktik- och klientnära forskning samt samverkan/samskapande behöver de sökande i utlysningen visa att:

- forskningsfrågan är prioriterad för dessa grupper
- utfallsmåtten är viktiga för klienter och brukare
- klienter och brukare kommer att involveras i forskningsprocessen och
- kostnaderna för detta är inkluderade i projektets budget

FORTE:

Fortes arbete med fokus på brukarinflytande – några exempel

- Finansierar praktik- och klientnära forskning, särskilt i olika riktade satsningar
- Främjar samverkan i forskning genom kravställning och bedömning
- **Prioriterat forskningsområde i det nationella forskningsprogrammet Tillämpad välfärdsforskning**
- Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet
- Andra aktiviteter: seminarier, publikationer och dialog

FORTE:

Exempel: Prioriterat forskningsområde i NFP Tillämpad välfärdsforskning

Åtta prioriterade forskningsområden:

1. Effekter av interventioner
2. Metoder för att utreda individers behov av insatser
3. Socialtjänstens förebyggande arbete och tidiga insatser
4. Implementering, förändrings- och förbättringsarbete
5. Sammanhållna insatskedjor och samverkan
6. Brukarmedverkan/delaktighet
7. Digitalisering och välfärdsteknik
8. Ideell och privat sektor som utförare av socialtjänstens insatser

Brukarmedverkan/delaktighet

- Det är viktigt att utveckla och utvärdera metoder utifrån brukarnas behov och att organisera arbetet och arbetssätt i socialtjänsten utifrån ett brukarperspektiv
- Det behövs också forskning om metoder för att skapa delaktighet och inflytande samt vilka effekter och följder brukarmedverkan får
- Brukarperspektivet är en viktig aspekt även i forskning inom de andra prioriterade områdena.

FORTE:

Fortes arbete med fokus på brukarinflytande – några exempel

- Finansierar praktik- och klientnära forskning, särskilt i olika riktade satsningar
- Främjar samverkan i forskning genom kravställning och bedömning
- Prioriterat forskningsområde i det nationella forskningsprogrammet Tillämpad välfärdsforskning
- **Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet**
- Andra aktiviteter: seminarier, publikationer och dialog

FORTE:

Exempel: Pågående forskning med fokus på brukarinflytande och delaktighet

- Brukarmedverkan i kommunernas förbättringsarbete inom socialtjänstens verksamheter för personer med kognitiv funktionsnedsättning genom deltagande i en nationell brukarundersökning
- UserInvolve : Utvecklande av hållbara praktiker för brukarinflytande inom verksamhetsområdet psykisk hälsa
- CollAge: Samverkan för äldrevänliga miljöer mellan kommunal äldreomsorg, fysisk planering och pensionärsråd
- Barns delaktighet i utredningssamtal om stödinsatser enligt LSS
- Gör klienters åsikter någon skillnad? En studie av nya former för brukarinflytande inom svensk socialpsykiatri genom exemplet brukarrevison
- Boendestöd – en väg att gå från beroende av stöd till att leva ett självständigt liv? En pluralistisk studie av boendestöd från brukares, närståendes, boendestödjares och socialtjänstens perspektiv

FORTE:

Fortes arbete med fokus på brukarinflytande – några exempel

- Finansierar praktik- och klientnära forskning, särskilt i olika riktade satsningar
- Främjar samverkan i forskning genom kravställning och bedömning
- Prioriterat forskningsområde i det nationella forskningsprogrammet Tillämpad välfärdsforskning
- Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet
- **Andra aktiviteter: seminarier, publikationer och dialog**

FORTE:

Exempel: Prioritera forskningsbehov i dialog med intressenter

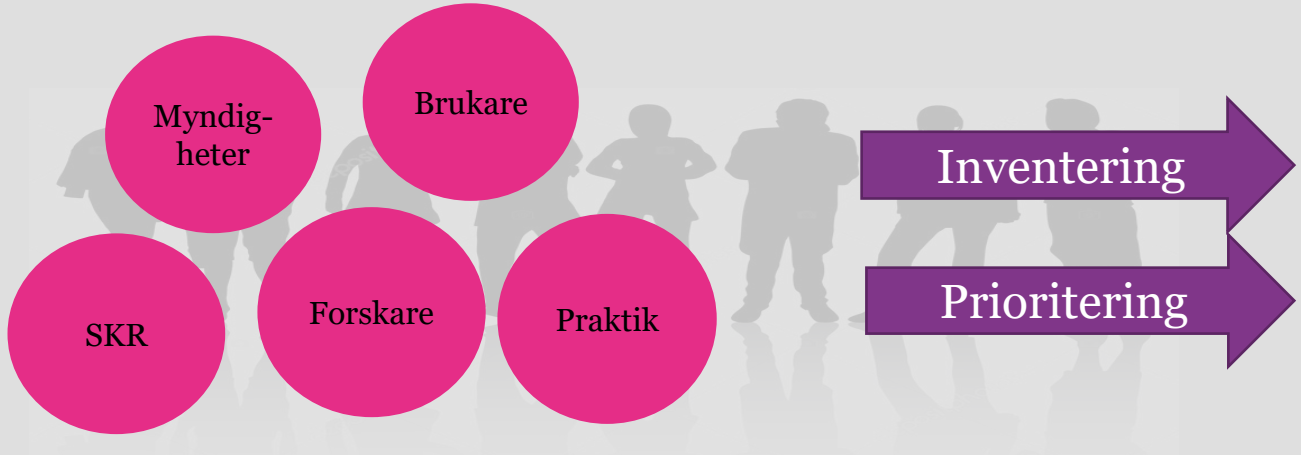

Sammanfattning

Uppdrag att bidra till det svenska genomförandet av agenda 2030

- I första hand fokus på nationella mål/det svenska genomförandet
- Samhällsrelevant forskning och kunskapsunderlag inom våra fält
- Praktik- och brukarnära forskning
- Uppföljning – bidrar forskningen till utveckling?

Forskning med och om brukarinflytande och samverkan

- Främjar samverkan och brukarmedverkan i forskning
- Prioriterar forskningsbehov i dialog med forskningens intressenter
- Finansierar forskning om metoder och arbetssätt för inflytande och delaktighet
- Samverkar och för dialog

Agenda 2030 som hävstång för ökat brukarinflytande?

- Ja, agenda 2030 kan förhoppningsvis fungera en hävstång
  - Agendan kan bidra med kraft i arbetet
- Men:
  - En utmaning att följa upp visa på effekter och direkt koppling mellan agendan och det vi uppnås
  - Ett arbete under utveckling

FORTE:

Tack!

Isabelle Carnlöf
Forskningssekreterare
Forte
isabelle.carnlof@gmail.com